

Sygnatura akt II K 810/16

PR 1 Ds 313.2016

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Nysie, Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Bartłomiej Madejczyk

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Małgorzata Wójcicka

Prokurator -----

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 listopada 2016 roku sprawy karnej

D. B. (B.) s. T. i J. z domu K., ur. (...) w L.

oskarżonego o to, że:

w dniu 15 kwietnia 2013r. w N. przy ulicy (...) w Wydziale Komunikacji i (...) Starostwa Powiatowego we wniosku o wydanie wtórnika prawa jazdy złożył fałszywe oświadczenie, że oryginał prawa jazdy utracił oraz nie ma zatrzymanego prawa jazdy podczas gdy wyrokiem Sądu Rejonowego Duisburg-R. Republiki Federalnej Niemiec z dnia 24.01.2013r. dokument został mu zatrzymany za prowadzenie pojazdu mechanicznego pod wpływem alkoholu, czym podstępnie wprowadził w błąd urzędnika Starostwa Powiatowego w N. wyłudając poświadczenie nieprawdy w postaci wydania wtórnika prawa jazdy,

to jest o przestępstwo z art. 233 § 1 i 6 k.k. i art. 272 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.,

1. uniewinnia oskarżonego D. B.,
2. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

Na oryginale właściwe podpisy

Z upoważnienia Kierownika S..

sekretarz sądowy B. B. (2)

UZASADNIENIE

W oparciu o dowody przeprowadzone w toku rozprawy głównej, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Policja niemiecka zatrzymała oskarżonemu w dniu 22 października 2012 r. w D. prawo jazdy wydane przez Starostę (...) w związku z podejrzeniem kierowania samochodem w stanie nietrzeźwym. Oskarżony wskazał policjantom do korespondencji adres w D., jednakże po kilku miesiącach wrócił do Polski. Sąd niemiecki nakazem karnym z 24 stycznia 2013 r. wymierzył oskarżonemu grzywnę oraz pozbawił go prawa do prowadzenia pojazdów mechanicznych i odebrał prawo jazdy z zakazem wydania pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych przed upływem 12 miesięcy. Nakaz karny nie został doręczony oskarżonemu. Orzeczenie to uprawomocniło się 22 stycznia 2016 r.

/dowód: wyjaśnienia oskarżonego – k.51; nakaz karny – k.20/

Podczas pobytu w Polsce oskarżony został poinformowany telefonicznie przez jednego ze swoich wcześniejszych współlokatorów przebywających w Niemczech, że w skrzynce na listy znajduje się jakaś przesyłka – prawdopodobnie zawierająca prawo jazdy. Gdy oskarżony udał się do D. w skrzynce nie było już adresowanej do niego przesyłki. Jego kolega również nie wiedział co się z nią stało. W dniu 13 kwietnia 2013 r. oskarżony udał się do Starostwa (...) i tam złożył wniosek o wydanie wtórnika prawa jazdy, które utracił.

/dowód: wyjaśnienia oskarżonego – k.51; wniosek – k.6/

Oskarżony ma 50 lat, posiada wykształcenie średnie, jest wdowcem, na utrzymaniu ma dwoje małoletnich dzieci, utrzymuje się z prac dorywczych z dochodem miesięcznym w wysokości ok. 2000 zł netto. Oskarżony był karany sądownie.

/dowód: dane osobowe – k. 36; dane o karalności – k.33/

Ustalając stan faktyczny Sąd przede wszystkim oparł się na wyjaśnieniach samego oskarżonego.

Nadto Sąd oparł się na dowodach z dokumentów zawartych w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony, a ich prawdziwość i autentyczność nie budziły wątpliwości.

Wiarygodne były również ujawnione na rozprawie zeznania D. M..

Sąd zważył co następuje:

D. B. został oskarżony o popełnienie występku z art. 233 § 1 i 6 k.k. i z art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Czyn zabroniony z art. 233 § 1 k.k. popełnia ten kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmując zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie. Zgodnie z § 6 tegoż artykułu przepisy te stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 1 lit a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami stanowi, że na wniosek osoby uprawnionej starosta wydaje wtórniki dokumentu pod warunkiem złożenia oświadczenia o utracie dokumentu, pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 k.k.

Treści zawarte w fałszywym oświadczeniu muszą być obiektywnie niezgodne z prawdą, jak również subiektywnie nieprawdziwe. Jest to więc przestępstwo, które można popełnić jedynie umyślnie - w formie zamiaru bezpośredniego lub ewentualnego, tzn. że sprawca musi chcieć oświadczyć nieprawdę albo przewidywać taką możliwość i z tym się godzić. Nieświadome złożenie oświadczenia niezgodnego ze stanem rzeczywistym, chociażby sprawca mógł błędu uniknąć, jak też działanie lekkomyślne nie wypełniają podmiotowych znamion przestępstwa z art. 233 § 1 i 6 k.k. (Andrzej Marek, Komentarz do art. 233 Kodeksu karnego).

Czyn zabroniony z art. 272 k.k. popełnia ten, kto wyłudza poświadczenie nieprawdy przez podstępne wprowadzenie w błąd funkcjonariusza publicznego lub innej osoby upoważnionej do wystawienia dokumentu.

Zarówno w judykaturze, jak i w doktrynie ugruntowany jest pogląd, że „podstępne wprowadzenie w błąd” w rozumieniu art. 272 k.k. oznacza szczególną, a nie zwykłą formę „wprowadzenia w błąd” (jak np. art. 286 § 1 k.k.). Tym samym dla wypełnienia znamion przestępstwa określonego w art. 272 k.k. nie wystarcza samo złożenie nieprawdziwego oświadczenia, ale konieczne jest podjęcie jeszcze pewnych działań, na przykład przebiegłych, pozorujących jego zgodność z rzeczywistością i utrudniających wykrycie nieprawdy (tak m.in. SN w wyroku z 26 listopada 2014 r., sygn. akt II KK 138/14).

Mając na uwadze powyższe oraz poczynione w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne, Sąd stwierdził, że oskarżony nie popełnił zarzucanego mu czynu zabronionego, gdyż swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion ustawowych zarzucanego mu czynu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w toku przewodu sądowego nie wykazano by oskarżony podjął jakiegokolwiek podstępne działanie mające wprowadzić w błąd organ uprawniony do wydania wtórnika prawa jazdy. Samo złożenie pisemnego oświadczenia nie mogło być uznane za takowe. Tym samym *prima facie* wykluczyć należało zrealizowanie przez niego znamion czynu zabronionego z art. 272 k.k.

Następnie podkreślenia wymagało to, że wbrew treści stawianego zarzutu oskarżony nie mógł złożyć fałszywego oświadczenia dotyczącego tego, że „nie ma zatrzymanego prawa jazdy”, gdyż żaden przepis ustawowy nie przewiduje możliwość odebrania oświadczenia w tej kwestii pod rygorem odpowiedzialności karnej. To, że wręczony mu druk zawierał pouczenie tej treści nie mogło stanowić podstawy odpowiedzialności karnej skoro umocowanie takie nie wynikało z konkretnego przepisu ustawowego.

Nie mogło być również mowy, by oskarżony w dniu 15 kwietnia 2013 r. złożył fałszywe oświadczenie, że nie został w stosunku do niego orzeczony – prawomocnym wyrokiem sądu – zakaz prowadzenia pojazdów samochodowych, gdyż co prawda

z załączonego do akt sprawy nakazu karnego sądu niemieckiego wynikało, że orzeczono środek w postaci pozbawienia prawa do prowadzenia pojazdów mechanicznych, jednakże dokument ten zawierał równocześnie informację, że orzeczenie uprawomocniło się dopiero z dniem 22 stycznia 2016 r.

Reasumując, w ocenie Sądu chronologia wydarzeń potwierdzała prawdziwość wyjaśnień oskarżonego, że był przekonany, iż utracił dokument i dlatego wystąpił o wtórnik. Wszakże gdyby oskarżonemu zależało na tym by bezprawnie uzyskać wtórnik prawa jazdy to oświadczenie w starostwie złożyłby jeszcze jesienią 2012 r. – wkrótce po zatrzymaniu dokumentu przez niemiecką policję w październiku 2012 r. Jednakże tego nie zrobił. Uczynił to dopiero po pół roku, w kwietniu 2013 r., gdy jak wyjaśnił był przekonany, że prawo jazdy utracił w opisanych przez siebie okolicznościach. Podkreślić należy jednocześnie, że nie przeprowadzono żadnego dowodu przeciwnego w tym zakresie. W ocenie Sądu oznacza to, że oświadczenie oskarżonego złożone 13 kwietnia 2013 r. było subiektywnie prawdziwe. Odmienne ustalenie w kontekście opisanych wydarzeń sprzeczne byłoby z zasadami doświadczenia życiowego. Co więcej, jak wskazano powyżej orzeczenie sądu niemieckiego o pozbawienia prawa do prowadzenia pojazdów mechanicznych i odebraniu prawa jazdy stało się prawomocne dopiero od dnia 22 stycznia 2016 r. Oznacza to, że do tego czasu orzeczenie to nie rodziło wobec oskarżonego skutków prawnych. Tym samym również obiektywna ocena wskazuje, że na dzień złożenia wniosku o wydanie wtórnika, tj. 13 kwietnia 2013 r. oskarżony nie miał prawomocnie odebranego prawa jazdy.

Mając na uwadze powyższe brak w zachowaniu sprawcy choćby jednego z elementów czynu zabronionego, powoduje zdekomputowanie jego znamion, a tym samym niemożność przypisania mu tego czynu. W toku przewodu sądowego nie wykazano by oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona czynu zabronionego z 233 § 1 i 6 k.k. i z art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a więc zachodziła negatywna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. W tej sytuacji zgodnie z art. 414 § 1 k.p.k. Sąd wydał wyrok uniewinniający.

Zgodnie z przepisem art. 632 pkt 2 k.p.k., wobec uniewinnienia oskarżonego kosztami procesu obciążono Skarb Państwa.

Na oryginale właściwe podpisy

Z upoważnienia Kierownika S..

sekretarz sądowy B. B. (2)